

A kako gladko mi je šlo od rok,
 še posebej sem blestel
 na konju
 in potem na koncu ure,
 ko sem vrgel kopje
 naravnost v mlad oblak
 ter zopet prebodel nebo,
 da smo lahko osvežili
 svoja lepa telesa
 z mlado roso.

Sanje gledaliških noči

Poklicala ga je nenadoma.
 Vratarica je prišpegala v dvorano: pssst, pssst, samo trenutek, oprostite, nujno, telefon...

Nejevoljno je vstal in prekinil vajo: pet minut, telefon, potem bomo šli od tu naprej... Nekakšno olajšanje zašumi na odru, nekakšna oddahnitev. Pet minut, potem naprej...

Ja, halo...?

Jaz sem.

Takoj jo je prepoznal. Imela je tako značilen hrapav glas. Pet let se nista videla in zdaj jo je v hipu prepoznal.

Pravzaprav ni res, da se nista videla. Videla sta se, tako od daleč, kimmila sta drug drugemu v pozdrav, potem dalje... Videla sta se, pač pa se nista več videvala, in to resnično pet let.

Rada bi te videla... Rada bi se pogovorila, nujno, res...

Vajo imam.

Kaj pa jutri?

Prav. Kdaj?

Ob pol desetih?

Prav. Ob pol desetih v KALIMERU.

Kalimero je bil namreč lokal v starem delu mesta; bil je ravno prav skrit v ozki ulici, ki se je od Starega trga spuščala k reki. To je bil zakoten lokalček, kjer so lahko ljubimci ure in ure tičali drug ob drugem popolnoma brez skrbi, ne da bi jih kdorkoli zalotil.

Vinko
Möderndorfer

In to je pred petimi leti bil tudi njun lokal. Tam sta popila kavo, preden sta odšla k njemu v sobo, in tudi po tistem tako dražestnem popolnanskem ljubljenju sta vedno zavila nazaj. Tam (v temnem kotu lokala) je on vonjal in kdaj pa kdaj prav neopazno obližnil njene prste, ki so še vedno dišali po njenih ljubezenskih sokovih, ona pa se je sramežljivo zahihitala in boječe pogledavala po lokalu, če ju ni natakakr naključno videl in spregledal.

In zdaj spet ta lokal. To ime. Ti spomini.

V slušalki je bil molk, pravzaprav trenutek molka, potem njen hehet, čisto kratek: prav, jutri v Kalimeru.

In je odložila.

To s Kalimerom je storil nalašč, hotel je slišati njeno reakcijo, hotel je podrezati pet let nazaj, zbuditi njene, njune spomine. In uspelo mu je. Reagirala je. Trenutek molka, ki pomeni vse, potem tisti isti, čeprav zelo kratek hehet, kot takrat, ko jo je v mračnem kotu lokala čvrsto držal vkleščeno med svoja kolena in ji popolnoma drobno, kot kakšen ptič, kljuval prste in se opajal z njenim vonjem. Ja, bil je isti žgečkljivi in zelo erotičen smeh, poznal ga je, tisti drobni hehet ugodja, ki se je potem nadaljeval v razbohoteno erotično vzdihovanje na rjuhah njegove postelje.

Potem se je vrnil v parter. Nadaljevali so vajo. Poslednje srečanje med Mašo in Veršininom v igri Tri sestre dramatika Čehova.

Beseda ljubim visi med njima. Ona ga ljubi, on hoče čimprej oditi. Govori neumnosti, venomer pogleduje v ozadje, medtem ko ga Maša gleda popolnoma prikovano. Fantastičen prizor in njegova fantastičnost je pravzaprav prav v tej strašno odsotni besedi – ljubim, in hkrati, v tej strašno prisotni misli – ne maram te več, nikoli te nisem imel rad. In v tem neizgovorjenem nesporazumu je vsa dramatičnost.

Zakaj ga je pravzaprav poklicala?

Zdi se mu, da jo je spregledal. Tisti smeh jo je izdal. Želi si ga, vendar ne za pogovor, brez moškega je in se je spominjala, hoče ga v sebi, ni mu mar zanj, hoče meso...

Ali pa se moti. Nekakšen moški šovinizem. Podcenjevanje nasprotnega spola.

Morda pa je v resnični stiski in ga potrebuje, morda potrebuje njegov nasvet, njegova znanstva... Seveda, baba izkoriščevalska, nekaj hoče od njega, in to ni meso... Morda ni samo meso?!

Saj res, morda je Veršinin spal z Mašo?!

Seveda je. V tretjem dejanju jo je položil. Vsi so gasili požar, ona dva pa sta se zatekla v grmovje, ha...

Neumnost.

Pa vendar!

Naredi to slovo tako, da ga še poslednjič objameš, pravzaprav se poženi vanj, zagrizi se vanj, Maša, razumeš, v obraz in potem dol, poklekni predenj in ga poljublaj po stegnih, ja, kar po uniformi...

Ah, pusti, neumnost... Konec vaje.

Domov je šel skozi park. Jesen. Tista zgodnja in krasna jesen. V zraku vonj. Ne po pravkar prihajajočem letnem času, pač pa vonj po bližini železniške postaje, po bližini tovarne avtomobilskih gum, vonj po drugačni naravi, kot se jo je spominjal iz otroštva. Tudi letnih časov ne bo več, je zavzdihnil, samo luknja, velika ozonska luknja na nebu.

Potem je razmišljal o njej, ki ga je poklicala.

Ni in ni mogel pozabiti. Po toliko letih! Toliko, res? A je pet let res toliko?! Seveda je. V petih letih jo je vztrajno pozabljal, toda ne pozabil, v petih letih se je spečal z mnogimi ženskami, ena mu je rodila celo otroka, zdaj živi z njo, v petih letih je storil mnogo napak in dve, tri resnično dobre zadeve. Hči je najbrž ena izmed teh treh dobrih zadev. Nasmehnil se je. Toda, zdaj ga je poklicala in zdaj hoče z njim.

Hoče z njim? Spet ena izmed njegovih dokončnih in nezmotljivih sklepanj. Tega se je prav gotovo navzel v gledališču.

Kdo pravi, da hoče z njim, samo pogovorila bi se rada, to je vse. Ne sme preveč pričakovati, ne sme.

Doma je natočil banjo. Voda je tekla in para se je dvigovala. Na gramofon je položil ploščo. Vedno isto in neprestano isto glasbo – Mozart, Requiem, Agnus Dei, Larghetto! Poskušal je razbrati smisel; tudi tega se je navadil v gledališču, to, da je iz vsake stvari poskušal izvleči smisel, nekakšen globlji pomen, ki ga lahko ubesediš. In šele zdaj, v Mozartovi glasbi, je spoznal, da nikakor ne more odkriti tistega edinega in globljega smisla, ki bi se dal prevesti v Besedo. Enostavno – glasba je preveč preprosta, preveč čutna in preveč Božja, da bi se jo dalo ubesediti. Ni Besede, ki bi bila na začetku, na začetku je čustvo, emocija, neverbalna misel, občutje kreacije in tako dalje in tako dalje. Takšne misli so mu begale po glavi, ko se je slačil in se pripravljaj na osvežilno večerno kopel. Tudi Čehov, ta veliki mojster Besede in gledališča, dramatik silovitih karakterjev, tudi on je največ povedal zunaj besed, z molčanjem, ne s tistimi konvencionalnimi in tako banalno razumljenimi Čehovljanskimi pavzami, ne s takšnim molčanjem, pač pa s tistim molkom, ki ga osebe nosijo za svojimi besedami. Besede so samo nekakšna lupina, nekakšna Maska notranje Resnice.

Bla, bla, bla, ki ne bo odrešil sveta!

Voda je prevroča. Še malo mrzle. Agnus Dei se je iztekel. Nag prek predsobe po mrzlih ploščicah. Misel na angino, na prestavljeno premiero, pa potem spet nazaj, poslušati vodo, kako teče, v ozadju ponovno Agnus Dei, ničkolikokrat že, Agnus Dei!

Pred zrcalom.

Ves je nag. Trebuh. Pravzaprav zanemarjen. Glede na svoja leta. Če pogledaš takole od strani, saj niti ni tako hudo. In če stisneš trebuh noter. Kdo bi to zdržal! Tudi roke, mišice ohlapne, nič telovadbe, samo sedenje v parterju, sprehodi skozi knjigarne, bolščanje v TV, alkohol, ja, tudi alkohol, pravzaprav edina zabava. Prenehaj! Dovolj! Mazohist! Takoj v banjo! Takoj!

Zdaj leži v vodi. Ravno prav je vroča. Obliva ga z vseh strani, takšen

blažen mir, ki se ga na široko dotika vsepovsod. Ima zaprte oči, potaplja se v Agnus Dei, kot v daljni maternični spomin. Voda, v kateri si bil, in raskavi zrak, v katerega si bil vržen!

Poklicala ga je.

Pet let je minilo.

Razšla sta se. Točno se spominja tistega trenutka. Prišla je navsezgodaj. Odprl ji je vrata. Bil je še v pižami. Pristavil je kavo. Potem jo je nekako zvelkel do postelje. Ni hotela. Potem je legla. Oblečena. On jo je objel z nogama od strani. Poskušal ji je odpeti njen črni body, tisti, ki se odpenja z drobnimi kaveljci točno med nogami. Govorila je vsemogoče, sploh je ni poslušal, ukvarjal se je s kaveljci med njenimi nogami. Drgnil se je ob njeno stegno, zdelo se mu je, da bo samo zdrsnil vanjo in bo vsega konec, tako zelo je bil razburjen.

Potem mu je uspelo, odpel je poslednji kaveljček in s prsti zdrsnil med njene hlačke in kožo.

Potem je vstala. Spet si je zapela body. In to v nekaj kratkih trenutkih, medtem ko se je on mučil dolge minute. Potegnila je hlače spet nazaj gor čez kolena in sedla zraven njega kot bolniška sestra k bolniku.

Drgetal je. Tresel se je od razburjenja. Ona pa je še vedno govorila in govorila. Sploh je ni poslušal, samo potem, ko je že zdavnaj ni več bilo, se mu je zdelo, da mu je pravzaprav hotela povedati nekaj zelo važnega, on pa ni znal prisluhnti, mislil je na Telo, medtem ko se je ona ukvarjala z Dušo. Ha, z Dušo!

Rekel je, naj kar zgine! Da naj kar takoj gre! Ni hotela, kar sedela je tam.

Potem je vstal, prav nič ni skrival svoje razdraženosti, naj kar vidi, kako je razburjen, prasica, in ji odprl vrata!

Zgini, prasica!

In je šla.

Tako se je končalo. Takšno je bilo njuno slovo. Nedonošeno slovo. Slovo, ki peče, slovo, h kateremu se neprestano vračaš prav zato, ker ni bilo slovo, ker je bilo tako zelo neizgovorjeno, da boli še zdaj, po toliko letih.

Potem, ne ravno tisti trenutek, pač pa malo kasneje, ko se je v postelji sam odtiščal tistega groznega pritiska in je brizgnil po rjuhah, bolj iz sovraštva kot iz ljubezni, potem ga je nenadoma postalo sram. Ne zaradi onanije, to je rad počel in z veseljem, pač pa zaradi spoznanja, da je zmožen biti grob tudi na takšen enostaven in primitiven način. Sram ga je bilo, da ni uspel obvladati svojega mesa, svoje razburjenosti, da je bil tako zelo sebičen, da se je razkril, tudi sam pred sabo, kot popolnoma egoistična žival, ki utripa po zakonu sokov in nagonov. Odvlekel se je do stranišča, bila je slabost kot po slabi krokariji, kot po neuspeli premieri in žolč mu je napolnil usta, bruhal je in potem še enkrat in še enkrat. Zasmrdelo je po kislem, po gnusu, pomešanem z vonjem pravkar izbrizgane sperme, in solze so mu tekle.

To spoznanje, da je tudi on lahko tako zelo preprost, pravzaprav kot

slehernik, ki prenaša traverze na gradbišču, to spoznanje je bilo zanj nekaj novega, nekakšna karakterna lastnost, ki jo do zdaj ni poznal. On, ki ima v svoji knjižnjici več kot tisoč knjig, ki se ukvarja s Heglovo Estetiko, z antičnim gledališčem, on, ki razmišlja v samotnih zimskih večerih o Bogu, ki je prisoten na odsoten način, on je vrgel na cesto svojo žensko, obračunal je z njo na najbolj grob in dokončen način, in to samo zato, ker ji ni bilo do seksa. In povrh vsega zdaj ni sposoben izreči besedo Oprosti, ni.

In res je ni bil sposoben. Samo prelagal je svojo slabo vest iz dneva v dan, dokler ni popolnoma izginila. In ko jo je čez nekaj mesecev po naključju srečal in videl, kako se ga je razveselila, je spet postal sebično užaljen in vzvišen in je šel mimo. Zdaj ni imel več slabe vesti, ni bil več presenečen nad sabo. Bil je pač tak, bral je Heglovo Estetiko, ukvarjal se je s problemom uprizoritve antične tragedije, hkrati pa je bil na smrt užaljen, če kakšni ženski kdaj pa kdaj ni bilo do seksa z njim. Bil je pač tak. Senzibilen infantilec z veliko mero mazohističnega samoanaliziranja!

Nasmehnil se je. Potem se je dvignil iz banje. Med tem njegovim dramatisiranim samoseciranjem se je voda že precej ohladila in tudi Agnus Dei se je že davno odvrtil. Zdaj je stal pred zrcalom in se drgnil z brisačo. Gledal se je v tem početju, zraven pa razmišljal o njej, ki jo bo srečal jutri. Hotel se je spomniti njenega telesa. Ni bilo težko. Imela je lepo in čvrsto telo, lepe in okrogle dojke s temnimi bradavicami. Pravzaprav si je je strašno želel in tudi ta kopel pred jutrišnjim dnem je bila pravzaprav namenjena njej, hotel je biti čist z njo, kot da vmes ni bilo drugih žensk, kot da vmes ni bilo časa in ne tistega neprijetnega slovesa.

Takšno je bilo slovo, kakšno pa je bilo srečanje?

Drugačno, popolnoma drugačno.

Kar zaplamtelo je med njima. Roka se je ovila roke, usta so poiskala druga usta, koža se je zleknila po koži, zastokala sta, ko sta prvič padla skupaj, bilo je kot eksplozija in potem pomiritev po nekakšnem opustošenju. Še zdaj se spominja, kaj sta tisto noč govorila, kaj sta si venomer ponavljala. To ni bila eksplozija Duše, to je bila detonacija mesa in strasti. Bila sta lačna, ne toliko drug drugega, kot vsak zase lačna mesene potešitve. Nekakšna osamljenost, ki prosi za dotik. Našla sta se pač, dva, v določenem trenutku in želela sta si isto. Tako pač. Tako je pač potem to trajalo vse do tistega ponesrečenega slovesa.

Človek je pravzaprav sestavljeno bitje.

Tako je mislil, ko je legal v posteljo in odprl knjigo, ki je še od prejšnje noči ležala pod vzglavjem. Tam, kjer je prenehal brati, so bili listi pomečkani. Peter Handke – Die Wiederholung! Lepa, vendar dolgočasna knjiga. Kakšen paradoks, lepo in dolgočasno hkrati! Kakor življenje. Potem se je spomnil na tisti znameniti aforizem francoskega komediografa Georges Feydeauja – življenje je res kratko, vendar kljub vsemu neskončno dolgočasno!

Spet je pomislil na jutrišnji dan. Nanjo, ki jo bo srečal po petih letih. Morda bo spet spal z njo? Pravzaprav si je želel to. Morda je ta želja celo

nekakšna ljubezen ali pa samo volja, da bi popravil tisto od prej. Tisto ponesrečeno slovo.

Človek je pravzaprav sestavljeno bitje.

Ta stavek mu je odmeval v glavi. Odvrčal ga je od Handkeja, od tistih tako lepih, vendar tako neskončno dolgočasnih stavkov.

Sestavljen, ja, seveda, brez dvoma, sestavljen, kaleidoskop, rebus, skrivnost, ja!

Spomnil se je na čas, ki je minil. Prelezel je podobe, ki so minile, ves ta čas, odkar je ni videl. Je mislil nanjo? Vsak dan? Ja, vsak dan je mislil nanjo. Poskušal je izvrtati vonj, okus, otip njene kože, poskušal se je spomniti njenih znamenj na koži. Se mi zdi, da pod pazduho, ali zadaj, pod desno lopatico? Mnogokrat sta se imela od zadaj. V navalu strasti jo je zagrabil za lase in ji potegnil glavo nazaj, s prsti druge roke pa ji je zdrsnil v usta. Tako kot v filmu. Kateremu že? Ni važno. Ni važno.

Vendar nekaj je važno.

Jutrišnje srečanje? Morda!

Takšen občutek treme. Tresavica. Kot zadnji dan v kasarni. Brez spanja. Naslednji dan kapija, ki se dokončno odpre in potem zapre za tabo. Potem novo življenje, od tod naprej se šele začinja. Ta isti občutek, zdaj. Roke zdrsnejo pod odejo. Nekakšna trema pred življenjem, ki prihaja, ki bo prišlo... Tudi dvom... Da je bilo vse do zdaj narobe, brez pomena, izgubljeno in vrženo proč... Roke se stisnejo med nogami. Pokrči se kot otrok. Knjiga zdrsne in pade na tla. Vse te velike besede. Tam kraj morja hrast zeleni, a na njem veriga zlata... a na njem veriga zlata... Spet Čehov, literatura, vse tisto zadaj, utripanje, kot bi se z dlanjo dotikal srca – vendar bilo je samo hladno stegno in obe roki, kot v molitvi sklenjeni tam.

Potem je zaspal.

PRVE SANJE

Sanje so bile goste in zmedene.

Sprehajal se je po dolgem hodniku, ki je bil še najbolj podoben hodniku v gledališču. Povsod rekviziti, lesene skrinje, obešalniki s starimi kostumi. Vonj po znoju. Ja, tudi vonj je bil tam. Potem luč, ki je tema, brljenje svetlobe iz neznanega izvora.

V rokah drži vrtnice. Temno rdeče vrtnice na zelo dolgih pecljih. Vrtnice so umetne. Prepričan je, da so umetne, čeprav so videti kot prave. Čisto kot prave.

Od nekje glasovi. Najbrž z odra. Točno. Odprtina, ki vodi na oder. Od strani. Nekje v temi je publika. Skrita. Hehet, nekakšen glas, nedoločen, hinavski. Publika! Potem strah.

Na odru pa ljudje. Kulise. Na pol pobarvane, strgane, nedokončane.

Zakaj so spustili ljudi v dvorano?! Predstava še ni narejena! Skoraj krik. Težka mora.

Potem plesalke, ki plešejo. Punčke, pravzaprav otroška telesa s tako čudnimi starikavimi obrazi.

Igra je vendar drama! Zakaj plešejo?! Saj ni balet! V meso in v sanje zakričani kriki.

Punčke so labodki. Tiste značilne obleke. Frfotajoče okoli ozkih in nežnih bokov.

Stegnem se bliže. Čisto naprej. Trudim se, da me nihče iz dvorane ne bi videl. Nekaj na odru je narobe. Vem. Hočem videti. Še bolj od blizu. Moram. Padel bom na oder. Na sredo scene bom padel. Zakotalil se bom.

Ljudje se smeji. Baletke (punčke punčkaste) plešejo vedno bliže. Poskakujejo. Potem se čudežno drže v zraku kot kolibriji in strižejo z nogami. Bližajo se. Odpirajo noge vedno bolj proti meni.

Vrtnice (umetne) padejo iz rok točno na sredo odra. Publika se zasmeji. Balerine se ozrejo.

Zdaj vidim, da je narobe.

Njihova spolovila. Njihov stik nog. Ves kosmat in star. Zaudarja kot kupček postanega perila (ja, tudi zaudarja). Gmota kožnega tkiva kot veliko oko gleda proti meni.

Otroci s spolovilom starcev in stark. Njihovi obrazi. Razjedeni od časa in solz (najbrž solz). Gledališče. Kožna guba. Oko – spolovilo. Vonj. Zastor. Aplavz.

Zbudil se je s krikom.

Bila je mora. Ena izmed tistih fantastičnih gledaliških mor, v kateri ni predstava nikoli končana in v kateri besedilo ni nikoli naučeno. Publika pa sedi tam in neizprosno ocenjuje nedokončano predstavo.

Vedno iste sanje. Vedno iste more v vedno drugačni preobleki.

Vendar te sanje niso bile kar tako! Pravzaprav je v njih bila tudi Ona. Ona, ki ga je poklicala. Punčka s spolovilom ženske. Bila je v sanjah kot oskrunjena deklica, kot ženska, ki so jo vlačili po svojih telesih, med tem ko ga ni bilo.

Tako je razmišljal.

Vedno si je dal mnogo opravka s svojimi sanjami. Verjel je, da so sanje najbolj iskrena odslikava njegove duše.

Ljubosumen je kot pes. Ni ga bilo in ona se je vlačila z drugimi. Prasica!

To so te sanje!

Kako jo bo lahko pogledal v oči, ko jo bo jutri srečal, kako bo legel z njo (če bo do tega sploh prišlo?!), kako ji bo odpustil vse tiste roke na njenih stegnih, vse tiste tuje sokove v njej.

Nasmehnil se je.

Sanje.

Jutri naprej.

Pogledal je na uro. 4:27 (utripajoče).

Naslednjega dne je bil tam. Prvi. Mnogo pred njo. Popil je 0,3 viljamovke. Potem se je prikazala.

Obstala je na vratih. Takoj ga je videla. Sedel je na drugem koncu šanka. Točno tam, kjer sta včasih (včasih – kako sentimentalno in žalostno) sedela drug proti drugemu obrnjena, skrita in varna pred ljudmi.

Vse je ostalo isto, je pomislila, tudi on. Potem je stopila k njemu. Poljubila ga je na lice, mimogrede in na rahlo, tako kot da se nista videla komaj nekaj ur. Pravzaprav, če je popolnoma iskrena, je bil ta mimobežni in tako mehak poljub nekakšna njena režija. Namen. Planirani detajl snidenja, ki si ga je zamislila na poti sem. S tem lahkotno površnim poljubom, ki ga je mehko položila na njegovo slabo obrito lice, je za trenutek premagala svojo zadrego pred moškimi, ki je bil nekoč davno popolnoma (ampak res popolnoma) njen. Hkrati pa se ga je hotela že takoj na začetku dotakniti. Hotela je njegov dotik, njegov vonj. Hotela je preveriti, se prepričati, če je še vedno isti. Isti in njen.

Najraje bi jo kar takoj popeljal v svojo sobo. Najraje bi ji kar takoj zarinil jezik v usta, jo z obema rokama čvrsto zagrabil pod ritnicama in jo dvignil do svojih bokov. Naj se ga ovije z nogama! Ovije kot eksotična rastlina.

– Kako si kaj?

Najbolj bedasto vprašanje, ki ga je izustil vedno, kadar je bil v zadregi.

– Pa ti?

– Isto. Isto kot takrat.

In res, bilo je isto. Isti lokal, isti sedež, ista svetloba, celo (za trenutek) isti občutek. Napetost v želodcu. Vznemirjenje. Prijetna tesnoba v drobovju. Nekakšno pričakovanje. Pričakovanje erotike, seksa, telesa, potešitve.

Spomnil se je na prepovedane igrice iz svojega otroštva. Na skrivnostno skrivanje po še bolj skrivnostnem podstrešju. S sosedovo deklico (kako ji je bilo že ime?) sta se na podstrešju skrivala med zaboji dedovih rokopisov. In takrat, se spominja, ga je vsega, vse njegovo osemletno otroško telo prevzel nekakšen drgetajoč občutek ugodja, ki je bil tako skrivnostno pomešan s strahom in z bližino malo starejše sosedove deklice. Bile so vžigalice v njenih rokah in tam, sredi desetletnega prahu, sredi raztresenih listov dedovih rokopisov, sta se igrala prepovedani ogenj. Imela sta svoj štedilnik (v stari konzervni škatli) in igrala sta se kuhinjo in oba sta vedela, da je igra z ognjem nevarna. Toda: nekakšna slast nad prepovedjo, nekakšen, popolnoma fizičen drget vznemirjenosti in ugodja ju je držal v skupni nevarni igri. Koliko erotike je bilo v tem prijaznem drgetu, se je zavedal šele mnogo kasneje. Takrat, ko je odrasel najstnik prvič začutil (na neki najstniški zabavi) telo svoje sošolke čisto blizu, na dotiku, na prvem poljubu, na vlažnem vonju njenega mednožja. In ta občutek prijete in drgetave vznemirjenosti ga je spremljal celo življenje. Prepuščal se mu je z vso silovitostjo, gojil ga je, ta občutek vznemirjenosti, pomešan s strahom pred zavrnitvijo.

Res, tega občutka ni občutil, če ni bilo vmes tudi strahu pred neuspehom, pred zavrnitvijo. Ženske, ki so se mu dajale brez odpora, ga nikakor niso pripravile do takšnega drgeta, do takšne slasti. Moral je obstajati še strah pred neuspehom, strah pred nenadno zavrnitvijo. In prav ta strah ga je še bolj vznemiril in ga še bolj prikoval na žensko svojega poželenja (ženska mojega poželenja, ha, kako patetično!).

Res, najbrž je vsaka ljubezen, če jo gledaš (ali opisuješ) od zunaj, najbrž je vedno patetična, sentimentalna ali celo smešno smešna. Najbrž.

In tudi zdaj se je počutil patetično. Počutil se je, kot da ni bilo časa vmes, kot da bosta zdaj nadaljevala tam, kjer sta pred petimi leti nehala.

Ona je spregovorila.

– Prišla sem ti povedat, da se mi mudi.

Kot strela z jasnega. Ni pričakoval tega. Udarilo ga je. Postal je besen, čeprav se je trudil, da tega ne bi pokazal.

– Oprosti. Prišlo je nenadoma. Včeraj še nisem vedela. Nujna stvar.

– Seveda, seveda, sicer pa tudi jaz nimam časa . . .

Stiskal je zobe. Najraje bi jo udaril. S vso silo treščil na sredo obraza.

– Se lahko dobiva jutri?

– Jutri? Jutri nimam časa.

– Pri tebi. Prišla bi k tebi.

– Prav.

Odfrčala je. Pri vratih se je še ozrla. Coitus interruptum. Groza. Tesnoba. Slovo, ki ni slovo. Toda, jutri! Popustil je. Vedela je, kako mora z njim. Jutri . . . In on je popustil, po-pus-til! Sranje.

Popil je še en 0,3.

Potem ven. Ven. Ven v mesto. Med ljudi. Med ljudi kot balzam.

Hodil je med starimi hišami. Zavil v marsikateri lokal. Postajal je pred starimi pročelji in zrl v koščke neba med strehami. Hotel se je pomiriti. Pogoltniti tesnobo, požreti ponižanje (če je sploh to bilo ponižanje, morda prej občutek sramu, da je hotel več, kot mu je bilo namenjeno).

Mimo so prihajali ljudje.

Mnogim je kimnil v pozdrav, mnogi so mu vrnili vljudnostni nagib glave. Potem je srečal nekoga, ki je pogledal stran. Vedno so bili tudi takšni, ki so pogledali stran. V tem majhnem mestu, v tej majhni deželi so vedno obstajali ljudje, ki so vedno pogledali stran. To je bilo tako zelo domače. Tako zelo običajno.

Pravzaprav je ljubil to mesto. To Največje-najmanjše mesto na svetu. Ljubil je trohnobo ozkih ulic, ljubil glasove zadirčnih ljudi, ljubil je to obrobno zaplankanost, ta samouničevalni gon, to počasno, mazohistično Smrt –

– ta kotel samozadostnosti, kjer samomore dvajsetletnih študentov sprejemajo kot narodovo karakterno lastnost. In celo ponosni so na to. Nekako zadovoljno ponosni, ponosni z žalostnimi očmi, kot mokri psi na gospodarjevem pragu. Ta strašna brezbriznost in hkrati ta strašna domačnost, kuhinja, kjer so si vsi v sorodu – vsi so že bili z istimi ženami, z istimi

prijatelji so prijateljevali, bili so vsi pri vsakomur na obisku, vsi so že vsakogar izdali, vsi so bili vsakomur že za vse nevoščljivi, ja, predvsem nevoščljivi. Ta strašna zavist in zahrbtna ponigliavost, te velike in motne hlapčevske oči (spomnil se je svoje vojaščine v stari avstro-ogrski kasarni nekje v predmestju Pule – spomnil se je najbolj zagrizenih desetarjev, fantov iz svoje ulice, iz svojega mesta), ta majhna in maščevalna duša, ta spletkarska in shizofrena, predvsem pa tako zelo samouničevalna, tako zelo uboga in nebogljena Duša, ki jo je nekje v predalpski senci zapustil celo Bog.

Spomnil se je znancev in prijateljev, ki so jih snemali s kavljev v ropotarnicah, ki so jih snemali s tramov na podstrešjih, spomnil se je osamljenih Hamletov (bilo jih je ducat), ki so iskali v tem zajebanem mestu, v tem zakotnem dolgem polju, svoj edinstven in samosvoj obraz. Našli so samo kavlje in tramove, našli so samo bedni umik pred povprečnostjo in zavistjo, ki je vztrajno (z večnim plamenom) gorela okrog njih.

Spomnil se je na mnoge talentirane (vendar kot mimoza občutljive) pesnike. Bili so nekaj časa tu, potem so se umaknili. Požrla jih je najbolj neumna, najbolj zahrbtna in najbolj uničujoča bolezen tega mesta in teh ljudi – mala in drobna Zavist! Sitna in trdovratna in tako zelo vztrajna bolezen duha. Nažrla jih je, uničila njihovo voljo in vztrajnost. Odšli so. Pesniki so odšli in potem postali obrtniki. Odprli so svoje kafiče in svoje majhne tovarne za izdelovanje plastičnih kanalizacijskih cevi. Nekateri od njih (tisti Drugi in njim je veljal njegov spomin) so se poslovili nekega deževnega večera (dež, kako romantično in sentimentalno!) in potem so jih v meglenih jutrih snemali z vrvi.

Ko je tako hodil med hišami starega dela mesta, so se utrinjali spomini (kot kakšni demoni preteklosti) z nezadržno silo. Kamorkoli je pogledal, vsepovsod so vznikali izginuli in pozabljeni, prihajali so iz vlažnih ulic, spuščali so se iz temnih podstrešij ali iz zatohlih študentskih sobic in stali so tam, na robu pločnika in zrlj vanj, kot da je on kriv njihovega nesmiselnega izginotja.

Tam pri mestnem vodnjaku je stala velika, rumena hiša (pravijo, da je bil v davnih avstro-ogrskih časih v njej hotel). Spomnil se je vhodnih vrat, temnega in zatohlega hodnika, spomnil se je tiste bele svetlobe, ki je prek ozkega notranjega dvorišča (prej jaška kot dvorišča) razsvetljevala stopnišče.

Stopil je v bife nasproti rumene hiše.

Naročil je 0,3 (ne ve več kateri 0,3).

Naslonil se je na polico ob veliki bifejski izložbi.

Na drugi strani hiša. V hiši njegov prijatelj. Davno. Davno nazaj. Zdaj že prah. Kupček kosti. Petnajst let nazaj.

Bil je na nekakšnem gledališkem festivalu. Teden dni. Še kot študent. Petnajst let v preteklosti. Bile so okrogle mize in za mizami okrogli ljudje s pipami. Pogovarjali so se o včerajšnji festivalski predstavi. On in njegovi

prijatelji (vsi iz iste gledališke šole) so sedeli zadaj. Prekrokani, prepiti od dolgih festivalskih noči.

Debeli možakarji s pipami so govorili debele besede. Vsi falirani kreativci, vsi zavaljeni teoretiki nečesa, česar v resnici niso nikoli razumeli, nečesa kar niso nikoli znali (pa bi tako zelo radi!). Zdaj modrujejo in modrovanje se cedi od miz! Prazno laskanje, kupček ljubosumnosti, prgišče natolcevanj, plast za plastjo, ki se nalaga, najbolj prozorna trgovina, veriga v rit-lezenja, mizanscena v rit-lizanja in tako dalje in tako dalje... Gledališče!

Takrat, na tem svojem prvem in edinem gledališkem festivalu, je pomislil, da bo vse skupaj minilo (kakšna naivnost), minilo kot slab okus v ustih po prekrokani noči. Upal je, da bodo vsi ti zamaščeni možje s pipami odšli skozi zadnja vrata in prepustili prostor Gledališču (Gledališče – kakšna črna in velika beseda!). Toda ne – ostali so tu (vedno bolj in bolj) in on, takrat še študent, zdaj že skoraj štiridesetletnik, se bo počasi postaral z njimi. Postaral z njihovimi postanimi idejami, z njihovo večno pravico ocenjevanja, natolcevanja, spletkarjenja, trgovine, in tako dalje in tako dalje.

Sam gnev.

Kadar je tak (0,3), ga je sam gnev. Patetika zamujenca! Stok nedonošenčka in tako dalje in tako dalje.

Samo hiša na drugi strani Nepremakljiva.

Kot da misli Hiša njega in ne on Hišo.

Spomini.

Kje že?

A, ja... Že vem!

Še en 0,3.

Zapiramo!

Samo še na brzaka! Prosim.

Prav.

Mu trdo postavi kozarček, da pljusne prek roba drobna kapljica. Jo prestreže z usti. Hop, z usti! Ne boš šla v nič. Kapljica!

Ko se je vrnil s tistega bedastega gledališkega festivala, so mu povedali, da se je obesil njegov prijatelj. Tudi pokopali so ga že. Prejšnjo sredo.

Ponoči je iskal njegov grob, hotel je sprazniti steklenico vodke (Stoličnaja) na njegovem grobu. Steklenico je spraznil, groba ni našel, pač pa je njega našla miličniška patrolja, in to prav takrat, ko je prazno steklenico vodke togotno zalučal v najbližji kamniti nagrobnik. Obdržali so ga do iztreznitve.

Kasneje, mnogo kasneje (morda mesec ali dva po tistem) je zbral toliko poguma, da je potrkal na vrata prijateljevega stanovanja. Trenutki čakanja so bili neznosno dolgi. Bila je tišina, bila je bela svetloba, ki je vdiral skozi motna okna na dolg in temačen hodnik. Za trenutek se mu je zazdelo, da se bodo vrata sunkovito odprla (tako kot mnogokrat doslej) in na pragu bo stal njegov živi, zdaj že tako zelo mrtvi prijatelj.

Vrata so se odprla plaho in počasi. Bila je prijateljjeva mama. Takoj ga je prepoznala. Vstopil je. Tišina v stanovanju je bila svečana. Oba sta šepetala, kot da sta v cerkvi. Peljala ga je v Njegovo sobo (res, rekla je Njegovo, besedo Njegovo je poudarila, kot da govori o svetniku – bedasto, obešen Pesnik postaja svetnik). Sedla sta na njegovo posteljo. Povedala mu je, kako se je zgodilo.

Vse je pripravil. Knjige je vrnil v knjižnico. Poravnal je vse račune. Iz kleti je prinesel krompir, najbrž je vedel, da dolgo časa ne bom mogla v klet. Celu okna je pomil. Vsa okna. Pospravil je stanovanje, tisto težko preprogo je nesel na dvorišče in jo temeljito stepel. Sama tega ne bom več zmogla. Potem je napisal pismo.

Pismo?

Ja, pismo. Pismo za tistega fanta, ki dela v fotokopirnici v pritličju. Saj veš, bil je njegov znanec. V pismu je napisal, da je že od nedelje zvečer obešen v kleti. V pismu je bil tudi ključek. Napisal je še, naj se nikar ne ustraši in naj pokliče policijo. Jaz sem takrat bila pri sestri v Kranjski gori. Ni me hotel prestrašiti. Hotel je, da ga ne bi našla jaz, hotel je, da bi bilo, ko bi se jaz vrnila, da bi bilo že vse urejeno.

Zdaj zajoče. Hlipne in pokrije z rokami obraz.

Napisal je še, naj prvega obvestijo strica Franca. Češ, on bo že znal z mano.

Spet zahlipa. Jok brez solz. Nekakšen krik, ki ga zaduši z rokama.

Potem sta molčala.

Dolgo.

Vstal je. Hotel se je posloviti.

Počakaj! Nekaj ti bom pokazala!

Odprla je skrinjico. Leseno skrinjico z izrezanim srcem. Na pokrovu skrinjice je bila kičasta podoba Bleda. Glasba je zaigrala. Tista znana – Slovenija, od kod lepote tvoje ...

Iz skrinjice je padel žebelj. Velik, že malce zarjavel žebelj. To je njegov žebelj, je rekla. Na ta žebelj se je obesil. Revež, niti prav visel ni. Napol je klečal so mi povedali. Bi rad videl, kje se je to zgodilo?

Prikimal je.

Šla sta po strmih stopnicah. Mati je z vajeno roko odklenila kletna vrata. Vstopila sta.

Tam! Mu je s prstom pokazala na poševni tram, ki se je od stropa spuščal do kupa klijočega krompirja. Vidiš, v tej luknjici v tramu je bil tisti žebelj, on pa je takole ... Postavila se je pod poševni tram in pokleknila na klijoč krompir ... Takole je ... revež ... niti prav visel ni.

Ko sta odhajala, jo je vprašal:

Kaj pa pesmi? Pisal je pesmi. Mnogo krasnih pesmi.

Odkimala je.

Nič. Vse je zažgal.

Vse?

Ja, vse. Ničesar ni, niti črke.

Vrgli so ga na cesto.

Debela in groba kelnarca, z glasom ko kakšen moški, je takoj za njim zaklenila vrata. Pršilo je. Nastavil je obraz drobnim kapljicam.

Spomini so ga razjezili. Spomini in mnogo 0,3. Počutil se je krivega. Tiščalo ga je v prsih. Po toliko letih (koliko že?) ga je spet tiščala krivda. Krivda brez zločina.

Tako zelo tipično!

Tako zelo slovensko!

Tisto sadomazohistično koketiranje s Smrtjo je bilo v njihovih intelektualno-pesniških pogovorih nekaj povsem običajnega. In tudi, ko mu je Pesnik na vrtu Pod lipco nekega popoldneva nenadoma rekel, da se bo obesil in da bo za prostor svojega obešanja izbral stranišče, češ, poserjem se na ves svet, mu ni verjel.

Kasneje se je pesnik premislil in se raje obesil v kleti. Le kaj je hotel povedati s tem, morda to, da smo vsi v nekakšni kleti? Kdo ve?

Skratka, tisto popoldne sta popila še en liter črnine in še naprej, z nezmanjšano energijo, obdelovala Kleistov samomor. Kako pesniško! Kako romantično!

Zapustiti svet kleče na kupu klijočega krompirja, še prej pa izbrisati sleherno sled (sežig pesmi) svojega obstoja, kot da bi se hotel maščevati vsem Povprečnežem, ki so ostali.

Ha, nobenih pesmi za mano, ha!

V takih trenutkih je pomislil na samomor. V takšnih bednih trenutkih spominov, alkohola in razočaranja.

Razočaranja?!

Saj res.

Pričakoval je, da mu bo dala. Da bo šla po petih letih z njim in se mu dala, kot da ni bilo časa vmes. In ker se to ni zgodilo, se je zapil, sentimentalno zazrl v preteklost, zajokal nad svojim majhnim narodom, predramila se je krivda in zdaj misli na Samomor.

Govno!

Sentimentalno, sadomazohistično, zajebano, zapito in popolnoma narcisoidno Slovensko govno!

To si!

Se zagleda v odsevu izložbenega stekla.

To si! Ti!

Pijansko stegne prst v obraz svoje podobe.

Ja. To sem jaz.

Mu odgovori podoba.

DRUGE SANJE

Dolg drevored. Na koncu svetloba. Stopa po vlažnem in (najbrž) gnilem listju. Tak občutek, kot da se bosa noga vdira v mehko in zdrizasto (najbrž gnijočo) snov.

Šele zdaj opazi, da je nag.

Pogleda okoli sebe. Tam, na vejah dreves, so obešene luči. Reflektorji, ki s svojimi rumenkastimi žarki parajo noč. Ja, noč je. Šele zdaj opazi, da je noč in da je nag. Čisto.

Stopa po drevoredu.

Na koncu svetloba. Na koncu praznina. Na koncu ženska. Velike prsi, bradavici kot dve črni lisi, ki se premikata. Stopi proti njej. Poželenje. Morda ne bo nihče opazil. Nihče ne sme opaziti. Poželenje. Njegovo.

Pogleda proti svojemu popku (in niže). Zdi se mu, kot da bi pogledal, tik ob svojem trebuhu, daleč v globino vodnjaka. Tam stoji Njegov Drugi On, obrnjen z glavico (rdečkasto in potem temno, temno modro) proti njegovemu obrazu. Stojječ, pokončen, drugi On. Klavec. Stoji, da boli (pomisli).

Spet Ona.

Zdaj že zelo blizu. Koža je čudežno bela (saj ne bom umrl?!), njeni bradavici (šele zdaj to opazi) sta pravzaprav dve črni in premikajoči se žuželki z gladkim in bleščečim hrbtom, njen popek, kot velik in zizan kamen, ki se nadaljuje v poraščeno brazdo (moj Bog, kakšna goščava!). Potem je tu še glas, njen glas. Glas, ki vabi.

– Jutri ob petih... Prišla bom... k tebi... Počakaj me... Zdaj je bliže. Skoraj do ust. Njene dlake v njegovih ustih. Ostre, trde, kot vezalke z okusom po milu. Ustavljajo se mu v grlu, drsijo po bradi navzdol in se mu ovijajo okrog goltanca. Duši ga. Ženska ga duši. On pada v globino, tja, kamor se spušča drevored, nekam strmo navzdol. Pričakuje sunek, ki mu bo zlomil vrat (tako kot je to videti v kavbojskih filmih). Njene dlake v ustih, njen precep, ki ga sesa kot kakšna velika in vlažna, popolnoma spužvasta žival.

In potem spet padanje. Tisto grozljivo padanje v noč brez dna (morda so sanje?!). Strašno pričakovanje sunka in hrska v tilniku; Smrt, ki se sliši, počasno odmikanje misli, hlad, ki se širi v malih možganih in ko je vsepovsod (tista topa mrzlot), si Mrtev. Mrtev tudi v sanjah.

Zbudil se je s krikom. Sunkovito se je dvignil in obsedel na postelji. Iz želodca se mu je dvignila gosta in kiselkasta tekočina in mu skozi stisnjene zobe brizgnila po bradi. Požrl jo je nazaj. Zapeklo ga je v grlu. Potem je nekajkrat globoko zadihal in se popolnoma umiril.

Bila je tema. Samo tema sobe in utripanje rdečih števil na električni uri. 4:18. Še vedno je bil oblečen. Kar oblečen je obležal na postelji. V ustih okus po milu. Odvlekel se je do kuhinje. Pest aspirinov, pest B vitamina, dve tabletki Revibola in voda... Mnogo mrzle vode!

Ob desetih bo imel vajo v gledališču.

Čehov. Tri sestre. Zadnje dejanje. Tuzenbahovo slovo. Dialog med Irino in Tuzenbahom.

Gledališka dvorana diši po ljudeh, po vonju ljudi, ki so bili včeraj zvečer tukaj. Diši. Diši po telesih, po življenju!

Tuzenbah odhaja na dvoboj, ki ga bo izgubil. Sama sta. On in Ona. On, ki jo ljubi, in Ona, ki se bo jutri poročila z njim. Poročila brez ljubezni. Jasno je, da je Tuzenbah nalašč silil v dvoboj. Prav iskal je konflikt. Hotel je ta dvoboj, ki ga bo brez dvoma izgubil.

Samomor!

Slovanska duša.

Jasno. Samomor. To je ključ. Poročila se bo z njim. Dala mu bo, vendar brez ljubezni.

Prostor je prazen. Samo dva sta. On in Ona. On si jo želi, ljubi jo, toda hkrati se ji hoče maščevati. Trpela boš, kuzla, nisi me marala, zato boš kriva za mojo Smrt. Do konca boš sama, z mano boš izgubila sleherno Možnost. Prav ti je, prasica! Še jokala boš!

V resnici – jo poboža po laseh – tolaži jo – strah ga je – končno je tudi On človek. Čeprav zaljubljen. V resnici se ji umakne nesebično. Noče jo obremeniti s svojo Smrtjo.

Ali pa – Poglej me, prasica, dobro me poglej, zakaj zadnjič me vidiš! Ne bom ti povedal, pustil te bom v dvomu, nekaj bom še bleknil o kavi, kako da jo še nisem pil zjutraj... Gledal bom, kuzla, tvoj obraz, ki se bo lomil v dvomu... Užival bom, pa čeprav samo kratek trenutek, nad tvojim strahom, potem bom šel in pustil, da me ustrelijo kot psa!

Toda ne – prizor je poln molka: morda je res to dokončno slovo, vendar slovo z Upanjem. Življenje je različno tkana pesem. Človeška usoda je zanimiva takrat, kadar je različna. Človek ni samo dober, ni samo hudoben. Prav gotovo je v slehernem Odhodu (lahko rečemo tudi Samomoru) prisoten tudi kanček maščevanja, vendar Smrt, ki nam prihaja naproti, je strašna in naš poslednji dah ni dah ugodja in oddahnitve, temveč krik, strašen krik in strašna Želja po Življenju.

Tuzenbah jo poljubi. Na lice. Prav nič skrivnostno. Kot človek pač, ki bo odšel samo za trenutek v sosednji prostor in se bo prav gotovo vrnil.

Tuzenbah odide. Energično in hitro. Rad bi bil čimprej nazaj. Potem obstane. S hrbtom proti Irini. Molk. Tišina. Napetost. Trenutek slutnje. Potem, še vedno s hrbtom proti ljubljeni Irini, krikne. Krikne in hkrati zaduši krik –

Danes še nisem pil kave. Reci, naj mi jo skuhajo.

Potem odide, hitro, brez vrnitve.

Irina obstane v praznem prostoru kot zlomljena veja.

Samo njen obraz.

Potem naslednji prizor.

Konec vaje.

Še ves dopoldan je bil zmačkan. Misli so mu begale, ni se mogel skoncentrirati. Večkrat se je zalotil, da sploh ne gleda na oder, kjer se smrtno ranjeni Tuzenbah poslavlja od svoje ljubljene Irine.

Razmišljal je o Njej, ki ga bo popoldne obiskala. O njenih stegnih, ki se razmikajo pred njegovimi ustnicami, o njeni koži, o njenih znamenjih na

najbolj skritih delih telesa. Razmišljal je o njunem skupnem življenju, o tem, da jo ima rad, resnično rad.

Takšne misli, na pol sentimentalne, na pol nebogljene, so mu ponavadi prihajale, ko je bil na Smrt depresiven ali neskončno zmačkan. In zmačkan je to jutro gotovo bil. Zmačkan, utrujen, osamljen, predvsem pa s strašnim občutkom krivde, da si je pregloboko zazrl v svoje misli, da je ponovno odprl rane, ki se bodo celile preveč dolgo časa.

In zato je potreboval Njo, ki ga je poklicala takrat, ko je bilo že vse pozabljeno, ko je bilo že vse daleč in otopelo od neprestanega gledališkega divjanja.

Hotel jo je, potreboval jo je, želel si jo je, in zato je zdaj z vso silo tekkel proti njej.

V delikatesi v pritličju njegove hiše je kupil vse potrebno. Spomnil se je, da je najraje pila Zlato penino. Kupil je nekaj steklenic in jih zložil zraven različnih sirov in drugih delikates. Potem se je spomnil, da bi ji za ponovno snidenje na površini njegove postelje moral vendarle nekaj pokloniti. Kakšno knjigo z večpomenskim naslovom. V knjigarni za vogalom je poiskal – Henry Miller QUET DAYS IN CLICHY. Krasna knjiga o seksu in srečnem življenju sredi boemskega Pariza. To bo nekaj zanjo. To jo bo spomnilo na njune srečne dneve, je mislil.

Doma je zložil stvari v hladilnik, knjigo pa je vrgel na posteljo, naj jo tam počaka darilo... Potem se je lotil čiščenja – na hitrico je posesal, zmetal cunje v omaro, s pisalne mize pospravil svoje nedokončane rokopise, odprl okno, pogledal pod posteljo, če se kje tam slučajno ne skriva kakšna stara in pozabljena nogavica, pobrskal po kupu plošč in videokaset, namestil zvočnike tako, da je bilo idealno razmerje basov in visokih tonov točno nekje na sredi postelje, potem spet zaprl okno, obrnil televizor proti postelji, kajti ni lepšega kot po dobrem fuku gledati drugi del Bartoluccijevega Dvajsetega stoletja, potem je utrujen sedel na posteljo. Ura je utripala – 16:17. Še dobre pol ure in prišla bo. Zazibala se bo v bokih in kot ladja pristala na njegovih rjuhah. Zapuhtela bo njena rožna sred, ko bo sedala na njegove boke. Butnila bo, kot morska pena, na njegov trebuh v trenutku največjega udobja. Potem se bo prelomila in se počasi, s toplim dahom poljuba, spustila na njegove rame...

Zadremal je.

Zaspal v pričakovanju.

Samo za trenutek.

Za kratek trenutek pred divjim naskokom.

ZADNJE SANJE

Planil je pokonci. Zdelo se mu je, da je zadremal samo za hip. Toda ne – zunaj je že bila noč. Ura je vztrajno utripala – 21:46. Kje je? Kdo je? Zakaj je? Ona. On. Zaspal. Utrujen. Pozabil.

Misli so se kotalile z neznansko naglico. Skočil je k oknu in ga odprl na

stežaj. Šele mrzel zrak, ki mu je butnil v razgreti obraz, ga je dokončno prebudil in umiril.

Prasica. Prevarala ga je. Pograbil je QUET DAYS IN CLICHY in jih zabrisal, da so prevrnili vazo z rožami in voda je široko stekla po pisalni mizi in potem z roba kapljala na parket – tk, tk, tk... tk... tk... Kuzla prefukana, norca se je delala, naredila ga je za klovna, poklicala ga je in on je pritekel kot polit cucek pod njeno smrdljivo rit. To mu bo plačala, plačala s svojo pizdo umazano... Prekleta faliranka, nimfomanka s tako otožnimi očmi, kot da bo ravnokar porodila Kristusa, prasica nedolžna...

Psovke so se kar usipale. Bil je togoten, bil je jezen, bil je užaljen, bil je na Smrt ranjen in zdaj je krvavel. Sram ga je bilo pred samim seboj. V tej komediji je bil glavni igralec (dobro ga je zrežirala), bil pa je tudi edini gledalec in zdaj ga je bilo sram pred tem edinim gledalcem.

Predstava propadla. Protagonist nenadoma obstal sedi stavka. Ljubzenska igra se sprevrgla v burko. Gledalec se je zaradi zadrege popolnoma pogreznil v svoj rdeči žametni stol. Igralec na odru se je polulal v hlače med tem, ko je vroče snubil Julijo svoje razdražene potrebnosti. Škrjanček zapel mnogo prezgodaj. Farsa! Burka! Komedija, ki terja račun.

Pobrskal je po beležnici, kjer je imel zapisane naslove ljudi, ki jih je poznal. Našel je njenega. Bog ve, če še stanuje tu? Ni važno. Videl bo. Halo, taksi... takoj, ja... Čakam pred hišo...

Pred njeno stanovanje v predmestju se je pripeljal, ko je ura v taksiju utripala 22:14.

– Počakajte, prosim, takoj bom nazaj.

– Okay, taksimeter teče!

Preskočil je kamnite stopnice. Butnil ob zaklenjena vrata. Pozvonil je. Potem še potrkal (pravzaprav pobutal). Luč nad vrati se je prižgala. Še enkrat je pozvonil. Bil je odločen:

– Not pridem, pa čeprav s silo!

Vrata so se odprla. Ni bila presenečena.

– Vstopi!

– Ne, ti izstopi!

Ni se upirala. Kot da je pričakovala. Žrtev, ki se oddahne, ko pride rabelj ponjo. Nekaj takega. Olajšanje po mučnih trenutkih čakanja.

– Samo jopico oblečem.

Izginje za trenutek. Ko se vrne, jo zagradi za zapestje (ne bo mi ušla, prasica). Potegne jo v avto.

– Kam?

– K meni domov.

Spet sprejme. Vdano. Grešnica sprejema svoj greh! Jagnje, ki ga polagajo pod nož. Tiste vdane in mirne oči. Oči, ki ostanejo, ki se vtisnejo v rabljevo dušo.

Sedita na zadnjih sedežih. Drži jo krepko za zapestje. Sedi tik poleg njenega (vročega) telesa. Dotika se je, dotik je čez celo telo. Od njunih ram, prek komolca, ki preda dotik bokom, potem po zunanjem delu stegen

in prek kolena prav do gležnjev. Dotik! Zraščenost. Tiščanje skup. Dihanje utripa in utripanje diha.

Daje se mu na dotik. Ne umika se. To je njeno prvo priznanje. Priznanje, da ga je hotela prevarati. Hotela ga je pustiti tam v njegovi sobi, da bi hodil od stene do stene s stoječim kurcem, stegnjenim kot odprto rezilo.

Spregledal jo je. In ona se ga zdaj dotika (po vseh šivih telesa) v znak predaje in ponižnosti.

Pospeljal je njeno roko k svojemu mednožju. Ni se uprla.

Obstala je tam (njena roka) kot ptica v gnezdu. Pogledal jo je, morda zdaj prvič natančno, in videl je njen mehki, tako zelo spokojen in tako zelo ženski profil. Zagledal je rjavino oči, ki se je izgubljala v mraku avtomobila in se je samo vsake toliko časa zalesketala, predvsem takrat, ko je svetloba z ulice bežno in od strani vdrla v avtomobil, potem pa je lesk prijazne rjavine spet izginil v temi očesa. Spomnil se je na njen vonj, na tisti, ki ga hrani pod jopico. Na tisti, ki se razprostre z njenim golim telesom, ko z navajeno (tako gladko) gesto potegne jopico prek glave (in vonj se tako zelo razprostre).

Toda, minilo je mnogo let.

In –

kdo ti (zdaj) slači jopico?

Komu pobliskaš z bradavicami?

Odpreš rožna krila, komu?

In zakaj stokaš pod njim isto,

enako?

Na komu potem, kot sen, zaziblješ svoje boke,

na katerem imenu?

Kdo ti slači jopico?

Njen vzorec polaga prek stola ali kar na pod, kdo?

Kdo se skriva med kožo in gladino rjuhe, komu potem rečeš besedo, spleteno iz krikov,

kateremu možu, kateremu koraku dovoliš?

In – potem,

kdo ti (zdaj) slači jopico?

Kdo ti slači jopico

na večer, ko se vračaš med ulicami

in ne misliš, in ne misliš,

kako so v jopici skrivnostno

moji prsti

prepleteni.

Taksi se je ustavil pred njegovo hišo. Izstopila sta. Ulica je bila prazna in tesna in vlažna. Nekje za njunima hrbtoma so se slišali zvoki jazza. Jazz se je odbijal od neba in potem v rahlih poskokih skakljal po ulici. Bil je vsakoletni jazz festival in ravno so odzvanjali zadnji akordi jazz simfonije – Sun Ra and his band!

– Greva k tebi?

– Ne.

Odločil se je; ne bo jo peljal k sebi!

– Greva na sprehod.

Šla sta ob obzidju. Vsepovsod so stali ljudje. Steklenice piva so cingljale po vogalih. Žvenket in hehet, potem bučno aplavdiranje, ki se je prelivalo prek obzidja, s katerim je bil obzidan Jazz festival.

Še vedno jo je držal za roko, kot bi se bal, da mu bo pobegnila.

Sedla sta na najtemnejšo klop tik pod obzidjem.

Potem je sledil veliki Jazzovski bis. En sam in zgoščen dialog med basom in saksofonom ob decentni spremljavi tolkal. Bas je zahteval, medtem ko je saksofon pripovedoval svojo tožbo; svojo zategnjeno, pa spet tako zelo prosto bolečino je saksofon variiral do norosti. To ni bil samo dialog, bila je vojna dveh duš, bitka, ki se konča brez žrtev. Kratki dihi in dolgi sunki. Pesem hropenja in najčistejši spev radosti. Pogovor dveh, ki si odpustčata tudi takrat, ko oba gorita v lastnih nasprotjih. Glasba!

Potem tišina.

Ljudje, ki odhajajo.

Koraki. Loputanje avtomobilskih vrat.

Noč. In nebo. Prazno in brez odmeva.

Spregovorila je prva. Ujela se je v past, ki ji jo je nastavil. Hotel je, da spregovori prva, da prične s svojim bedastim opravičevanjem. Žrtev, ki se opravičuje, ker je žrtev. In ona je bila žrtev, samo da tega še ni vedela.

– Nisem prišla k tebi, ker sem se bala, da me boš narobe razumel.

Objel jo je in jo pritisnil nase. Z rokama je zagnetel po njenih napetih ritnicah.

– Poiskala sem te, ker sem potrebovala nekoga.

Zagrizel se ji je v vrat, z rokama pa ji je še globlje segel (prav nič sentimentalno in nežno) med njena stegna. Zagrabil je njeno nogo in jo dvignil do svojih bokov, še bolj jo je vkleščil v svoj grobi objem.

Rahlo je zastokala (ugodje ali kaj?!).

– Ti ne veš, kaj vse se mi je zgodilo...

Zagrabil jo je za lase in ji potegnil glavo rahlo nazaj. Z drugo roko pa ji je odpel hlače in s celo dlanjo zdrsnil med tkanino in kožo. Čisto med njene noge; držal jo je na dlani in ji s sredincem krožil po njenem zadnjiku.

– Potrebovala sem nekoga... Hotela sem komu povedati... Nekomu sem želela... In ti si bil ta...

Pripoved se je trgala. Vzdihi ugodja in bolečine so se izmenjavali, vendar se ni uprla. Pustila je, da jo je še bolj grabil in trgal. Nekakšna vdanost in sprijaznjenost žrtve.

– Potem sem videla, da me nisi razumel... Nisi me razumel... Hotela sem samo...

Zdaj ji je zarinil jezik v usta kot v nekakšen kaznovalni poljub. Poljub, ki kaznuje, poljub, ki je bliže udarcu kot nežnosti.

– Greva tu čez!

Ji je ukazal.

Zadaj je bil vrt. Takoj za železno ograjo se je razprostiral star in zanemarjen (popolnoma pozabljen) vrt, s staro in pol razpadlo vrtno uto na sredi.

Zlezla sta čez.

V uti je našel kartonsko škatlo – PRALNI STROJ, GORENJE-VELENJE. Raztrgal jo je in jo položil na sredo ute. Tovornjak je pripeljal mimo. Svetloba je skozi špranje med deskami samo za hip prodrla v temačno notranjost vrtno ute in jo razrezala s trakovi rumene svetlobe.

Žrtev je stala ob vratih. Niti ganila se ni, ko je rabelj popolnoma profesionalno in hladno pripravljaj svoj morilski oltar.

Potegnil jo je na sredo papirnatega ležišča. Pokleknil je pred njo in jo pričel slačiti. Počasi, kos za kosom, brez strasti, kot da slači krojaško lutko v gledališki šivalnici. Medtem ko ji je slekel jopico, ga je pobožala po laseh (iskala je bližino). Zmaknil se je in nadaljeval delo. Odpel ji je modrček in ga spustil na tla. Tako je zdaj vsa gola (kot za kazen) stala pred njim.

Bil je trenutek oklevanja. Trenutek njenega spoznanja, da je vse skupaj pravzaprav njegovo maščevanje. Zdaj bi še lahko pobegnila, pobrala svojo obleko in odšla. Pa je kar stala tam in zrla vanj. Zamudila je. Prehitelo jo je njeno lastno oklevanje. Sprijaznila se je. Žarometi so (samo za trenutek) razrezali njeno nago telo na dolge rumene trakove.

Položil jo je (kot nevesto) in pokleknil med njene noge. Odprl si je šlic. Zvok zadrge je rezko preparam tišino noči. Potegnil ga je ven in se s koleno še bolj zrinil med njene noge. Ležala je naga pred njim, pripravljena na zakol. Groba tkanina njegovih hlač jo je drgnila med stegni. Potem je z roko segel med njene noge in ji s prsti razmaknil sramni ustnici, z drugo roko pa je vgnezdil glavico svojega stoječega kurca točno na ustje njene pičke. Potem se je oprl na roke in se namestil za čim boljši sunek. Zaprla je oči. Trznil je z boki z vso močjo. Nabil jo je do dna. Kriknila je. Tovornjak je pripeljal mimo. Spet tista svetloba, ki cefra prostor v dolge svetlobne trakove. Samo za hip. Potem spet suho nabijanje. Klanje v rožno meso. Čutila je, kako jo prebada, kako nabija njeno dno in kako se zadeva v maternično ustje. Bila je nekakšna slast pomešana s suho bolečino. Poskušala se mu je še bolj odpreti, še bolj namestiti pod njegovega neusmiljenega nabijača. Naj mine! Naj čimprej mine.

Potegnil ga je ven. Tik preden mu je prišlo, ga je potegnil ven in se razkoračil nad njo. Stiskal je v roki svojega žarečega kurca, ona pa je ležala pod njim kakor pravkar zaklana in še trzajoča žival.

Pobrizgal jo je s spermo.

Kaplje so kot kakšne vroče solze padale po njenih prsih.

Zaprl si je šlic in sedel v kot na star, polomljen stol. Prižgal si je cigareto. Molčal je. Kadil je. Drobna žareča lučka med njima, ki žari in se ugaša. Cigaretetni ogorek.

Ona je povlekla k sebi kose svoje obleke in se počasi in v tišini oblekla. Potem je sedla na star zaboj v drugem koncu vrtno ute. On je ugasnil čik na

podplatu svojega levega športnega čevlja in drobne iskre ugašajočega ogorka so popadale na tla.

Spregovorila je mirno in zbrano. Nobene žalosti ni bilo, nobenega razočaranja. Njen glas je bil stvaren in rezek. Prihajal je iz teme in se v temo vračal. Rekla je:

– Poiskala sem te, ker sem mislila, da si drugačen. Zdaj vem, da si isti. Tako kot vsi. Neobčutljiv. Egoističen.

Tišina. Nekje daleč (v Trnovem) ura, ki bije v zvoniku.

– Poklanjal si mi knjige . . . Krasne knjige, prave knjige . . . mislila sem, da imaš tudi ti v sebi del teh knjig. Zmotila sem se.

Tišina. Niti premika. Potem mirno, kot da govori o običajnih stvareh.

– Umrl mi je oče.

Tišina.

– Poklicala sem te iz telefonske govorilnice, ki stoji pri vhodu na pokopališče. Nisem imela koga. Samo njega in tebe.

Tišina. Kratak dih pred naslednjo mislijo.

– Ko smo ga pokopali, moj Bog, od njegovega celega življenja je ostala samo tista žara, sem kot omotična zavrtela tvojo številko. Ni te bilo. Potem sem poklicala v gledališče. Hotela sem se pogovarjati. Pogovarjati z nekom, ki razmišlja, ki razmišlja o življenju in smrti, hotela sem nekoga, ki bi me poslušal.

Osamljen tovornjak pelje mimo. Za hip se v temi zasveti njen in njegov obraz.

– Ti pa nisi razumel. Nisi mi hotel prisluhniti. Nisi mi znal. Mislil si, da se ti ponujam. Mislil si kot najbolj enostavna žival. Pljunil si na najin čas. Ni ga bilo. Najinega časa ni bilo. Bilo je samo meso, ki je pozabilo. Mislila sem, da razumeš, pa si se samo sprenevedal. Mislila sem, da čutiš, pa si se samo gledal v zrcalo.

Tišina. Potem kratak premik v temi. Njegova zadrega. Noga čez drugo nogo. Tako nonšalanten in izdajalski gib.

– Ti sploh ne veš, kakšno je resnično življenje. Posedaš v temi gledališča in misliš, da držiš življenje za jajca, v resnici pa samo sanjaš neverjetne sanje. To ni res! Razumeš! Življenje v tistem zlatem okviru je čisto navadna sanjarija. Patetično, razumeš!

Zdaj skoraj zakriči. Stegne se v mrak.

– Razumeš! Smrt je. Videla sem jo. Bila je tam. Stegnjena na postelji v podobi mojega očeta. Imel je dvajset kil, ko je umiral. In ni hotel umreti. Dihal je. Dihal je uporno in dolgo. Boril se je za vsak dih. Odpiral je oči, ki so tako strašno lezle skupaj. Odpiral jih je, kot da dviguje težek tovor, one pa so se spuščale kot zavesa v gledališču, enkrat za vselej in dokončno. In veš kaj sem si takrat želela?!

Zdaj se zasmeji. Zasmeji se zateglo in kakor jok.

– Želela sem si, da bi že vendar umrl! Nisem mogla več! Ta strašna borba med življenjem in smrtjo je bila preveč preprosta in preveč kruta. Nobene poslednje besede ni bilo, nobenega poslovilnega monologa, nobene stiska roke za slovo, nobene poslednje misli, poslednjega prizora, ko

glava omahne in se poslednja slika utrne. Prav ničesar ni bilo. Samo tisti dolgi in uporni dih, ki hoče, ki želi, ki mora... Samo tisti obupni napor obdržati zaveso odprto še malo časa. Samo to. Samo to in pa smrad. Smrad Smrti, ki je že zdavnaj tu.

Tišina. Stol zaškripa. On vstane, naredi dva, tri korake, potem spet sede. Ona mirno nadaljuje.

– Ničesar ne veste... Vi, ki živite v gledališču, ničesar ne veste. In kadar vam uspe, da ste slučajno za hip prepričljivejši od življenja, potem je to samo zato, ker tako strašno ljubite sami sebe.

Tišina. Dolga in popolnoma mrtva.

Ona vstane.

Ona odide.

On jo sliši, kako prepleza ograjo in kako na drugi strani skoči na tla. Potem, malo kasneje, jo še sliši, kako njeni koraki odzvanjajo po mračni ulici.

On še malo posedi. Prižge si cigareto. Pokadi jo do pol. Ugasne jo na podplatu levega čevlja. Razmišlja.

Razmišlja o Tuzenbahu in Irini.

Njuno slovo, ki so ga včeraj vadili v gledališču, najbrž ni dovolj prepričljivo. Preveč je sentimentalno in sploh... Nobene poslednje resnice ni, nobenega poslednjega obračuna... Najbrž bo treba poiskati pravo rešitev... Tuzenbah enostavno prepleza vrtno ograjo in na drugi strani skoči na tla... Nekaj takega... Nekaj takega...

Potem počasi vstane. Potem počasi odide. Preden zavije v svojo hišo, še pogleda na uro v zvoniku bližnje cerkve. Velika in okrogla številčnica. Prava ura, nobenega utripanja. Velik kazalec na dve, mali na malo več kot tri.

Krasno.

Čas!

Še mnogo časa do jutra!

Ljubljana, julij-avgust, 1990